

DEBRECEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetes árak:
 Helyben és postán küldve
 Egy évre 10 ft — kr.
 Fél évre 5 — „
 Negyed évre 2 — „
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény fűzős, Veszprémben fűzős, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
 TRIGOLDI K. LAJOS és társaság
 CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postafizetők utján.

Hirdetési díj:
 Négy hasábon heti sorát 5 kr.
 Nagyból terjedelmű és hosszabb hirdetések alkalmán a legolcsóbb árréti vétetnek fele. Helygűj minden kiadás bejárásáért 30 kr.

„Nyitász”-ban megjelenő közlemény minden 20 kr.

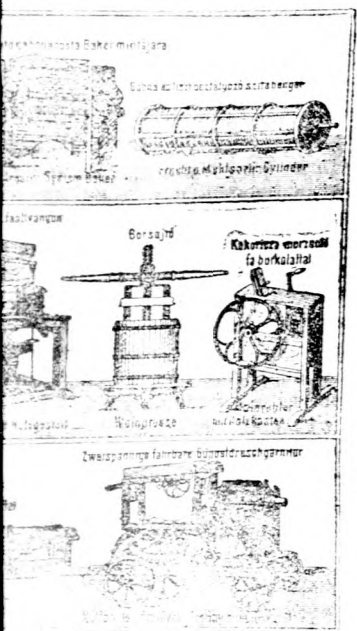
Hirdetések felvételére a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHÉRMAN H. könyv. iródjában is.

Név nélkül vagy bérmentesen beküldött kértatok nem vétetnek figyelembe.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Titkos betegségeket
 gyógyít legújabb tudományos kutatások alapján, még a legkétesebb esetekben is, minden hivatás-zavarás nélkül. Epen úgy kigyógyítom a titkos ifjukori bűnök (Onania) gosz. következményeit, idegbomlás és teletlenséget.

Dr. BELLA.
 dos társaságok tagja sat. Paris, 6. Place de la Nation, 6.

Budapesten.
 és gazdasági gépgyár
 zelőében,
 titott gyártmányukat, mint:

gőgek, szelők, rosták, kukorica-
 essek, malmok számar: Dupla-
 szo hegyerek, koptató-gépek, dara-
 alkátrészek, u. m. Transmissiók,
 uszhenger-sziták, koptató-lemezek,
 s. stb.

en és bérmentve.

nevezetesebb és
 sványvize a

Polenai

u viz,
 ált nyújtja; gyomor és ideg-
 mó szolgálatot tesz; a

SÉBET

r rás,

bíntalmaknál, valamint nyug-
 t sványvizet bármikor kap-
 trisszen töltve

rsebet-ter 7. szám; továbbá:
 vgre: Magyarország minden
 kereskedésében.

kor tekinthető valódiaknak
 vizek, ha úgy a dugók bel-
 vedjeggyemmel „MARSALKÓ

sztelettel

KÓ KÁROLY,

ványvizet bérloje és kezelője.

ÉSEK

ára,

mellett

nak

alban.

A sajtó rólunk.

(S-t) A páratlan rosakarát nál csak a végtelen bárgyúság nagyobb, mely a külföldi lapok véleményét jellemzi rólunk a tiszta-eszlári pör tárgyalása alkalmából.

Ezek a nagy lepedők megtagadni látszanak a magyar nemzet egyik törvényszékétől még azt a kötelességszerű jogot is, hogy az igazságot keresse egy vádban, melyben a középkori századok s az új kor hite nyer megtestesülést.

Alaposan-e vagy alaptalanul? e fölött jó lélekkel nem lehet itélni, legalább addig nem, míg a törvényszék ítéletét meg nem hozza.

Tehát oly tény előtt állunk, melyet be kell várni az igazság kiderülésének szempontjából.

És mi várjuk a színjáték utolsó jelenetét. Várjuk feszült érdeklődéssel. Elvonnak lelki szemünk előtt annak pházisai s a rémes jelenetek, melyek kifejlődtek az egy év óta tartó tragedia folyamán, a nemzet nyugalmának megháborítása, az izgalmas napok, melyek eseményei — hogy az ugynevezett »közvádló« szavaival éljünk — megháborított élők és holtak nyugalmát, — a társadalmi életet nyugtában tartó részletek a tárgyalásból — feledve vannak mind, midőn arra gondolunk, hogy a törvény, az eskü, a hivatás által kötelezett törvényszék már kezébe vette az ügyet, hogy igazságot tegyen fölötté.

És míg a magyar társadalom e méltóságos várakozásban nyugodtan várja a dolgok folyását, addig a külföldi lapok fogadatlan prókatori szerepüket játsszák és minket napról-napra piszkolnak. Piszkolnak oly hangon, mely nemcsak az igazságot, de a becsület- s a faj-érzetet is sérti.

Ki kérte tőlük, hogy a magyar társadalom becsületére törjenek? azt nem tudjuk; mi adja meg nekik az impulzust, azt már tudjuk.

A magyar sajtó egyrésze, mely itthon ez ügyben a megérdemelt megvetésben részesül, de természeténél, tolakodásánál fogva a figyelembe vételt arrogálja magának oda kint, hol csak a tollat láthatják, de a madarat nem ismerhetik, vagy ha ismerik, a hangján beszélnék: ez szolgál alapul külföldön némely lapnak, hogy bennünket, az egész magyar nemzetet pellengérré állítani igyekeznek egy olyan vád fölmerülése folytán, melyben csak az igazságot keresi egy törvényszék, őt, kötelességmulasztással egyáltalában nem terhelhető védős egy védőd-vádló jelenlétében!

Hát bűn ez, vagy barbárság, hogy e fölött pálcát kell törni némely »journal«-nak, mely körül a pénzörögés nagyobb hatalom, mint a szellem?

Egyáltalában nem. Hiszen az igazság a világ alapja, azt keresni kötelesség.

Hogy mi lesz az igazság, vád-e vagy védelem, azt most nem kutatjuk. Csak azon sértő tényre akartunk rámutatni, melyet a külföldi sajtó nyilatkozatai képeznek ellenünk és a mely nyilatkozatoknak alapjául éppen a magyar, s magát magyarnak nevező hazai német sajtó handabandája szolgál.

Visszaütasítjuk azon állítást, hogy Magyarországon vérváddal volna vádolva felekezett, bűnnel büntelen, halott-rablással szentek gyülekezete, bár »külföldi« sajtóban legyen is lefektetve.

Itt csak az igazság kereséséről van szó. Azáltal, hogy abba minduntalan belekapzaskodnak, gyanút ébresztenek és mérgecsik a szerencsétlen ügyet.

A papiros ugyan türelmes, arra lehet írni akármit; de az írás megmarad, szétterjed és fegyvert kovácsolnak belőle odakint a külföldön azok a lapok, melyek »véleményeinek« közlésében oly nagy kedvetlik a hasonszórni magyar sajtónak.

Keressük csak a közeputat és ne ad-

junk alkalmat a mi jó akaróinknak nemzetünk becsmérésére.

A külföldi sajtó véleménye nem ad hazát senkinek, sem a megszokott nyugalmat vissza nem téríti, — csak egy: az igazság.

Chambord gróf betegségeinek híre rendkívüli mozgalmat keltett Párisban. A legitimista és orleanista párt legkiválóbb tagjai értekezletet tartottak. Az orleanista hercegek már Frohsdorfbá utaztak. Ugyanoda készül Don Carlos. Chambord gróf óhajára matól kezdve Páris tizenegyedik templomában minden nap imádkoznak a grófról. A köztársasági lapok elismeréssel szólnak Chambord gróf személyes tulajdonairól s azt állítják, hogy vele meghal a francia királyság. A legitimisták és orleanisták közti viszony meg nincs kellően tisztázva. Egyik orleanista herceg egy hírlapírónak azt mondá, hogy az orleanisták csak udvariasságból mennek Frohsdorfbá. Azon hirt, hogy Chambord gróf nem a párisi gróft, hanem Don Carlos fiát nevezte ki politikai és vagyoni örökösének, alaptalannak mondják. Egyebiránt minden azt mutatja, hogy a beteg állapota valamivel javult.

Ipariskolai rajzkiallítás.

Szabad kir. Debreczen városa, lelkesen karolva fel az iparos tanulók oktatásának, oly annyira fontos ügyet, méltóságához illeően tetemes áldozattal és költéssel már 6 év óta fennálló és virágzó ipariskolát szervezett, s ezen a terén — míg az iparos ügynek nagy szolgálatokat tett, — egyszersmind fenyes bizonyítékát adta annak, hogy a szellemi előhaladás terén tett és teendő áldozatok meghozásában, Debreczen város mindig az első sorában áll hazánkban, s ragyogó példaként tündöklik a többi hazai városok előtt.

Hogy az ipariskola megfelel s megfelelő éreljének, arról a múlt hó utolsó napjaiban tett vizsgálatok tanuskodnak legbizabban. Itt Dóczy Gedeon leánynevelői igazgató, — ki egyszersmind az ipariskolának is igazgatója, — tapintatos és bölcs vezetéssel illeti az elismerés, ki oly czelszerű és az iparosok szükségének megfelelő tanterv megállapításában mind az irányeszméket, mind a kidolgozást illetőleg, az oroszianrészt magának tartotta fenn, és azon időben, mikor az iskola még a szervezkedés stádiumában volt — mikor se utasítás, se miniszteri tanterv nem volt, a helyi viszonyok legjobb ismerete s pedagógiai tapintatosság által vezéreltetve, — a tanári kar közreműködése mellett — oly tantervet lepett elő az ipariskolában, mely a közszükségnek s kivánalomnak legjobban megfelel, s már az 1882-ik évi miniszteri tanterv, itt egy rendszeresen és okszerűen szervezett ipariskolát alált.

Egybehangzólag a miniszteri tantervvel már kezdetben külön választott az iparos tanulók estü iskolája a rajzkiallító, s a rajzoktatásra, mint a mely az iparos pályán levőkre oly nagy fontossággal bír, már kezdetben oly nagy súlyt fektetett. Állított egy három éves tanfolyamu rajzkisokola, melynek hivatása az iparosok szükségének megfelelő rajzoktatás ügyességén és ismereteken kívül a szép írást erzeket felkeltetni, az izlett nemesteni s ezáltal a legjókonyabban hatni az iparos tanulóknak, — a haladó kor s más külföldi iparosok műveltségi színvonalára emeléseben.

Az első évfolyamon — mely egyszersmind általános előkészítő tanfolyam — a hova tekintet nélkül a különböző iparágakra minden iparos tanuló köteleztetik járni, — heti 2 óra vasárnaponként — Futó Mihály realiskolai tanár vezetése alatt tanítatik: az egyenes vonal és annak alkalmazása egyszerű ugynevezett szalag diszek rajzolására. A négy szögek és azok alkalmazása egyszerű ugynevezett szalag diszek rajzolására. A négyszögek és azok alkalmazása parkett díszítéseknél és különböző ipari tárgyak megrajzolásánál. A sakszögek és azok alkalmazása parkett díszítéseknél. A görbe vonalak és különféle alkalmazásuk kombinálva egyenesekkel. A kör. A szögek és azok merése. A háromszög és ennek alkalmazása levelidomnak rajzolásánál. Ellypsis és csigavonalok. Testmértani síkok és es a részarányos mértani testek rajzolására kapcsolatban a tavlati szerkesztés alapelveinek ösmertetésével.

Ezen tanfolyamon mind kiállított rajzaik, mind a vizsgálaton tett értelmes feleleteik által különösebben kintűnek:

Pető József timár tanuló, Kulcsár Sándor csizmadia tanuló, Jobbágy Gergely szűcs tanuló, Baki István szuster tanuló, Kóro Kálmán csizm. tanuló, Müller József üveges tanuló, Jirkóvszki József asztalos, Hevesi Mihály ác tanuló, Neubaer István lakatos tanuló, Somogyi

Antal szabó tan., Kurucz Bertalan csizm. tanuló, Szász József szűcs tan., Takács József festő tan., Kis Orbán János lakatos tan., Löwenberg Arthur aranyműves tan. A második évfolyamon — Krisztiáni Alajos realiskolai tanár vezetése alatt — két csoportban tanítatnak azon tanuló, kik az első évi tanfolyamot végeztek, s általános rajzolás, s kézi ügyességben, nemkülönbén a megrajzolt ábrák alapos ismeretében magokat kitűntették, s a feltételeknek jól megfeleltek. Az első csoportba tartoznak azok, kik a műszaki azaz a harmadik osztályba lesznek átmenendők u. m. kömvészek, ácsok asztalosok, lakatosok, kerékgyártók, gépészek stb., — a második csoportba tartoznak azon iparágon levő tanuló, kik a magasabb technikai rajzok készítését nem szükséges.

Ezen tanfolyamon levők kiállított rajzai közül kintűnek a következők: Csánki József kőfaragó tanuló: A boldog anya (Julien után), A szerb hölgy (Julien után), Egy gondolkodó aggyastyan (Julien után), A zsidó kol-dus (Tauberger után), Gr. Batthány (gypsz után), Egy pap (gypsz után), Bányi bási (gypsz után), B. Eötvös József (gypsz után), Egy dervis (gypsz után), Kisgyermek fej (gypsz után), Kölcsei Ferenc emlékszóbra (természet után), Aristoteles (Tauberger után), — Balogh József kőfaragó tanuló: Krisztus, Mózes (Tauberger után) Szerbnő, A boldog anya, Gyermekét feltűző nő, Musa (a vatikánból), Gr. Batthány, A zarándok, A zsidó harcász, A Gladiátor (Tauberger után) Egy german nő (gypsz után), Fehér Ferenc nyomdász tanuló: Egy 57 éves kiszolgált katoná a n. szobati invalid házban, Egy elhagyott árvalány, Busanya és alvó gyermeke (Julien után) Egy rózsát tartó kar. A gondolkodó aggyastyan. Zsidó harcász. Egy francia harcász os Algierből. Egy anya karján gyermekével. Ezeket kívül számos kisebb rajzok. Igen szép rajzok voltak még kiállítva Surina Sándor szabó tanuló, Gonda József csizmadia tanuló, Herczeg Zoltán lakatos, Bene József ác s Balog József üveges tanuló.

A harmadik évi vagy műszaki tanfolyamon, Domokos Kálmán gazdasági intézeti igazgató vezetése alatt oly iparos tanuló tanítatnak, kik a második évi tanfolyamot jó sikerrel végeztek. A mesterségek — ipari szakjok — követeli azt, hogy a rajzoktatásnak ne csak elemeiben részesüljenek, hanem a rajzolás gyakorlati használatában is kellő jártassággal és ismerettel bírjanak. Ilyenek a kömvészek, ácsok, lakatosok, asztalosok stb. mint fentebb említve volt.

Ezen tanfolyamon a különböző iparágakhoz tartozó tanuló mindenike, saját szakjába vágó rajzok készítésével foglalkozik. Készítettnek: homlok rajzok, alaj rajzok és átmetszetek; kapcsolatban azok szerkesztésének magyarázatával, egyszerű rajzok másolása minták után, színezve kapcsolatban a lemasolt rajzok kifejezéseinek megértésével. Az oszlop rendek párkányzatok, szerkesztése és lerajzolás.

Az ezen tanfolyamon levők kiállított rajzai közül kintűnek Tóth István, Pap Lajos, Vedres József kömvés tanuló, alap és homlokzat rajzaikkal.

Folyó hó 1-ső napján — vasárnap — tartatott meg a rajzkiallítás a főiskolai nagy rajzteremben mely ekkor igazán kellemes benyomást gyakorolhatott a szemlélőre az iparos tanulóknak több mint 700-ra menő kiállított rajzaival, s a megjelent iparosok megelégedéssel távozhattak, látván hogy a rajzoktatás az iparosiskolában, olyan férfiak kezében van kiknek ambíciójuk az hogy tanításukkal, az ipar felvirágoztatására, a jövő iparos nemzedék szellemi képzésével sikerrel működhesse-nek, s úgy az iparosok, mint a nagy közönség elismerését kiérdemeljék. Egy körülményt azonban nem hallgathatok el s ez az, hogy a kiállítás sem az iparosok sem a közönség részéről nem részesült olyan ifogatottságban mint érdemelte volna. Ennek oka talán abban keresendő, hogy az ily nemű kiállítások még újak és így szokatlanok levén, a közönség érdeklődését — mely pedig nálunk minden szempé-rt s nemeseirt kedvezőleg szokott nyilvánulni ezen iparos rajzkiallítás nem ébreszthette annyira fel, mint várható lett volna. — Minden-ek dacára is igen helyes gondolat volt az ipar iskola derek igazgatója s rajztanárától ily nemű kiállítás rendezni, hadd lássa a közönség, hadd győződjék meg róla, hogy az iparos tanuló iskolázatására a nemes város által hozott áldozat nem kidobott pénz, hanem oly befektetés mely kamatját bőven meghozandja. A közönség pedig és a nemes város

szakértő bizottsága jöjjön el, mondja ki tett tapasztalatait és észrevételeit, hogy ily iskola és iskolát fenntartó város és közönség minél szorosabb szellemi kapcsolatba jöjjenek egymással, mert csak így várható, hogy iskola és a gyakorlati élet egymásra, jótékonyan hatnak.

A fekete halál remitgeti a világot. Minket nagyon közelről fenyeget a vész, s épen azért az óvintézkedésekre a legnagyobb szükség van. — Kormánykőrökben nem történik semmi ez irányban, s ezeket a köröket igyekeznek serkenteni a „Pesti Napló“ vezércikke a következőkben:

„Magyarországon nincs kholera. Nincs tehát ok félni vagy megijedni. De minthogy Egyptomban a járvány kitört, óvatosságra szükség van nálunk is.

Egyptom messze van, igenis, de a járvány repül. És még elején vagyunk a nyárnak most kezdődtek a nagy melegek, vigyázni kell hát az egészségre.

A betegség oly hevesen lépett fel Damiethbe, hogy már az mutatja gonosz természetét. E város akkora, mint Debreczen s mintegy 100,000 lakosa közül jun. 28-ikán meghalt 47, másnap 113, 30-ikán 109. Ez roppant arány. A kór az ország több más városában is kitört s valóságos egyptomi csapásként jelentkezik. Tavaly a háború, most a kholera; szerencsétlen egy ország. Az angol csapatok a városokból kivonultak s szabadban sátrak alatt „kholeráborokban“ tanyáznak. Az európaiak Alexandriából menekülnek, legtöbbek Triesztbe, honnan őt Lloyd gőzöst rendelték táviratilag. Minthogy minden keletről jövő hajó a Suez csatornán át veszi útját, a veszély igen nagy és Európára nézve általános, hogy a kholera be fog czipel-tetni. Mert a hajók viszik a ragályt legkönyebben. Indiában a kholera 1768-ban tört ki először, s azóta számtalanszor dühöngött, de csak 1822. évben hozott Bombayből Arabiába, s terjedt el innét Európába, hajókon vitték Amerikába, déli Afrikába, a világ minden szigeteire. Most persze már honos mindenn.

Hogy a kholerajárvány Egyptomra szoríttassék, azt kell elérni. Mutassa meg az európai diplomácia, hogy nemcsak a háborúcsináláshoz ért, hanem használni is képes. Ne késlekedjék, hanem intézkedjék, s mert bennünket közelebből érdekel, mint másokat, Kálnoky gróf is megteheti az indítványt.

Mivel Egyptomban kholera van, legyünk mi óvatosak Magyarországon. Egyesek úgy, miut hatóságok, de legkiváltképen az orvos urak. Most van ideje a preventív rendszabályoknak s megmutatni, hogy hát van e közegészségügyi adminisztráció Magyarországon?

Van-e felügyelet? Van-e, ki a népet figyelmeztesse, hogy ne egyik nyers gyümölcsöt meghűstől óvakodjék, ha disszenteriaiban szenved, azt el ne hanyagolja, tisztaságot tartson lakásában és ruházatában? Van-e hatóság mely a községekben rendelkezik, hogyha valahol kholeraeset fordul elő, az el ne tickoltassék, hanem az orvosnak feljelentessék.

Akár jön a kholera, akár nem jön, az ilyen intézkedések csak használhatnak és mindenképp nagyon szükségesek. Az emberek élete forog kockán, az senkinek nem közömbös; azt hisszük, a mindenható belügyminiszternek sem.”

Apróságok.

Párbeszéd a teremben:
 — Bek kár, hogy olyan rossz organum van ennek a Sejfertnek!
 — Sohse bántuk! még rosszabb organuma ö maga az igazságszolgáltatásnak!

Mikor Mörícshöz küldik a szakértők:
 — Nem a Möricset, de a közvédlő szemét kellene itt megvizsgáltatni!

És mért ne láthatott volna Möríc egy szemmel is a zsinagógába?
 A ki vadászik, az egyik szemét behunyja, hogy jobban czélozhasson.
 Lám, a közvédlő ur is milyen gyakran huny szemét!

Kijelentjük, hogy Papp Gyuri bácsi a vallomás alatt egész könnyedén pödörte ki a bajszát és nem úgy, mint Barca Dani, a kinek ugyancsak befűtött!

Wolnert, a vádlott zsidókoldust sajnáltam, a ki 13 havi fogás után akkor látta meg először a kis gyermekét, mikor a felesége behozta s a... férje ellen vallott.

És Wolner ebből mit se hallott, hanem nézte a gyermeket s majd elnyelte tekintetével. ... Váletlenül a szegény, bánatos Salmosinéra találtam tekinteni és nem sajnáltam többé Wolnert

Gili Baláza.

A tiszta-eszlári ügy.

Tizenegyetik nap. Nyiregyháza, 1883. júl. 3-án.

A zsidóság felemle sehol sincs oly kevéssé okadatolva, mint epen Nyiregyháza, ahol a publikum — zöme a szó teljes értelmében — a fővárosi lapokból értesül arról, ami a tárgyalási teremben történik. Dacára ennek, azon alkalomból, hogy mult vasárnap Ónody Géza a t-eszlári ügy tárgyalására rendezett csürebén, a zsidók fűhöz-fához futottak, csendőroket kérék, mert biztosnak vélték a zsidóellenes tüntetéseket. Annyi igaz, hogy a tanúságot tett zsidók nyiltan s kaczagva hirdetik, hogy hamis esküt tettek s ez nagy visszatetszést szült; mintegy a nép által gyakorolt pressió kifolyása, hogy ennek következtében több tanu új vallomás tételre jelentkezett: p. o. Vámosi Julis és hir szerint Hatlóczky kocsis, kik ugy is ellentmondó vallomások tettek arra nézve, hogy Eszter szombat delután még elt. Vámosi Julisnak p. o. megmutatták a filozemita „Egyenlőség” egy számát, mely körülbelül azt írta, hogy Buxbaumnak Braunhoz Vámosi Julis nem csupán ételt vitt, de más leirhatatlan módon is járt kedvében e... szombati napon! Vámosi Julis szülei e felett szertelen dühbe jöttek s megbízható forrásuk előtt kijelentek, hogy lányuknak 200 forint ígértetett, melyet azonban nem kaptak meg, mivel az ígértetett tőköt tett esküjét elég biztosítéknak tekintik a hallgatásra nézve.

Ez történik a vidéken, hol ily módon nem is volna csoda a lázongás. Nyiregyháza is félnek, mert egyik-másik zsidó család siet holmieskáját biztonságba helyezni. A tegnapi református ünnepe, a templomszentelés alkalmával a zsidók ismét zavargásoktól tartván, intézkedések megtételét kérték; a főispánnak adott faklyas-vele menete epen azért csak ugy tarkallott a zsandároktól és hajduktól. Zavargás nem történt és még attól sem kellett tartani, ami történt, ha a kir. ügyész helyettes csuf magaviselete nem provokálja a kedélyeket.

A nép egyelőre várakozik s bizik az ügy törvényes elintézésében és Seyfert epen ezt a bizalmát ingatta meg. Miskolcban keresni sem kellett volna jobb helyet a végvárnak, mint a sok nyelvű, földműveléssel epen most elfoglalt, csöndes Nyiregyháza. Az ügyvédek impozáns föllepést és Zarándi-fele színházi föllepést, meg azt a megvett bánásmódot (azt, p. o. hogy a színházban egy sorban mindig maga ül Lázár kir. ügyessel, hogy köszönését nem fogadja más, mint a kinek muszáj, a háta megett tett vérig sértő megjegyzéseket stb.) a mit ő epen a legelőkelőbbektől kenytelen elturni, csak is ilyen ember érdemelhet ki.

Es nines olyan elégtel, a miben ezen ember részeshetne. A megindítandó s a jótóporók híreben nem hisz senki; nem csupán azért, mivel Istóciát egy most irrottaknál sokkal erősebb czikk daczára fölmentették s mivel nines kilátás arra, hogy b. Kaas Ivort egy független polgárokból összeállított esküdtszék elinté: hanem már a dolog természeténél fogva sem lehet a poróke: megindíthatni. Azok, a kik e megtiszteltetésre kipecézettek, a mint tudjuk — szintén remegnek azért a kitüntetésért. Egy köztisztviselővel szemben meg van engedve a biztosítási eljárás; epen azért minden egyes esetben tanukul fognának megidézteni a törvényszék tagjai, az elnök, főispán, alispán, a hallgatóság sorából mindenki, a kinek neve följegyeztetett, a tanuk — még pedig valahány csak kihallgatott — sőt még a vádlott s akterek és t utajok is, kik — még ha ki nem hallgattatnának is, már pusztá megjelenésükkel biztosítanak a kívánatos hangulatot. Mindezek s alkalmas külföldi szakértők aztán elmondának ve-

leményüket Seyfert urról, a kit talán kissé nagyon is erősen is fölünk hallgattára nevezgetik itten „A nagyságos g... embernek.” — Ezáltal azonban nem csupán Seyfert és méltóságos főnöke nyerne el a megillető minősítmenyt, de — a mi pedig aligha állhat a kormány és zsidóság érdekében — a t-eszlári ügy újra meg újra szőnyegre kerülne — Eleg baj, hogy a parlamentben, epen a Seyfert ur tapintatlansága és erkölcselensége következtében, interpellációk tárgyát kell hogy képezze Seyfert uron kívül azoknak a népszertelenségben a hirlapírók Annyi vakmerő és ostoba hazugság, a mit ezek feltaláltak bizonyára eléggé kompromitálhatta hirlapíródalomuk tekintélyét. Legújabbban az történt, hogy a „Pester Lloyd”-nak, a maga őszhaju tudósítója (hát csakugyan igaz lenne; hogy „alter schütz vofr Thorheit nicht!”) — azt irt irta, hogy a Zarándi-fele színházi hecczet... Elek Miska százados, Elek Gusztáv ezredes fivére rendezte! Megjegyzendő, hogy Zarándi az egészét teljesen privát passzióiból követte el s hogy azon napon Elek százados ugy volt Nyiregyháza, mint a többiek, kik ebben a kérdésben emlégettetek: p. o. Verhovay Gyula, Ónody Géza, Bary bíró, Szalay Károly stb. Az illető tudósító saját híret ma d. e. Verhovay Gyula és Ónody Géza felhívására koholmányának nyilvánította s lapjában meg fogja czafálni. Elég csufság volt, hogy az „Extrablatt” megugratott emberének esetét megírva, nem talált egyéb jelzőt, mint hogy e lap aljas czikke „nem egészen tapintatos” volt s inkább azt akarta volt közleményében sejteti, hogy itt a hirlapírók általában... terrorizáltak! — Egy másik német lap elég piszkos az elnököt azt írni, miszerint ennek a tárgyalásból az a haszna van, hogy az általa berendezett étteremben nagy a forgalom! Eszünkbe kell hogy jussan a Radvánszky Károly esete, ki a kiránduló írókat megvendégelte sztranyai kastélyában s Futtkai azt adta hírel a világnak, hogy „jutányos és fényes ellátást kaptak a Radvánszky Károly vendéglőjében! Lehet, hogy epen ama Kóbi is részesült Korniss udvarias vendégszeretében, a ki a komisz táviratot gyártotta. Rossz benyomást tesz, hogy a hirlapírók (s nem epen csak a németek) elfogadják a vidéken lakó új földesurak megnívásait, kik öket tudj! Isten kiitl ellicizáltak négyes fogataikon hurczolják ősi birtokaikra, pedig ezek egy némelyike (mint p. o. Lichtmann) érdekelve van a t-eszlári porben.

Hogy végre átterjünk a tárgyalásra magára, röviden megemlítjük, hogy Hersko, a hulla szállításával s felöltöztesével vádolt zsidó-tutajos ma vallott. Tagadása oly természetes volt, hogy mindenkit meggyőzött báuos voltáról. Smilovicot persze sosem látta ez-előtt s a mit mondott, azt kinzással vettek ki belőle. Egyszer kezzel ütötte, egyszer bontal doitte őt Vay csendbiztos „mikor — ugymond — szomjas volt, viz ivásra kényseritettek, megittatván vele 1 1/2 liter friss vizet, de ugy, hogy az íveget maga tartotta! Egyik védőnek azon kérdésre, hogy „sirt, vagy ordított-e?” azt feleli, hogy sirt volna, de nem engedtek!! Egyben-másban — fajdaiom! — nem egyezett vallomása s Smilovicéval, mert mig annak a vizsgálóbíró 50 ejjel is megjelent, ő csak egyszer latta ejjelen. — A „Volter in Ungaru” hangzatos czime sem leit újabb táplálékot, bár Seyfert ur, ki — azonkívül hogy nagy szorgalommal rágta és szopta epen nem mocsokaltan előéletű zsebkendőjét — szintén beleizzadt abbeli igyekezetében, hogy a vizsgálóbírot, E. Nagy Laszlo kir. ügyész és a csendbiztos ilyeu gyanuba hozza — Matěj mindent szembe valí s a kiuzási hazugságokat, ezen vádlottak pártfogói által igazság szolgáltatásunk beszenyezésére feltalalt koholmányokat, végkép megczafója: — őt s

Herskot az orosz tolmács, Baksai huszti ügyvéd tolmácsolta.

Es Eötvös ur? Tegnap a közönség botrányozott meg a felett, hogy előre nem figyelmeztette a nöközönséget arra nézve, hogy ő most trágárságokat fog beszélni oly nyiltan, a minthogy egy védőtől sem kívánhatja semmiféle vádlott, ma meg ő gorombáskodott a publikummal... ok nélkül.

A vádlottakkal szemben nagyszerű volt! Peldául ez a reszlet, melyben Eötvös szavait csaknem szórul-szóra adjuk, de közbeszurjuk a commentárt is:

Ö (méltóságos magatartás, kisérteties elvő a vallomás hitelesítése végett kihallgatván, e nap delután a kir. ügyész és vizsgálóbíró nem járt nála. De biztosan nem lekszik-e? (Értsd meg hát, te buta Hersko: Emlékezz ned kell, különben szamar vagy!)

Hersko: Látta a vizsgálóbírot és királyi ügyészt, de nem beszélt velők! (O te ember! még sem értesz!)

Ö: No mert a kir. ügyész és a vizsgálóbíró meghallák, hogy a kormány rendőroket küld a vizsgálát ellenőrzésére s így nekik érdekében volt, nem nappal, de ejjel vizsgálni. (Értsék meg vádlottak: a kormány orzi a ti börtönöket!)

Mégis csak a legerdekesebb volt ez a mozzanat: Ö: Maga diktálta be a vallomását, Hersko, vagy a vizsgálóbírot mondta előtte s így volt maga kénytelen rá mondani, hogy ugy van?

Es a bolond Hersko ezt a kérdésben ajándékozott, jó meutséget sem értette el, mert azt vallotta, hogy neki Matěj mondta a szemébe, a mit aztán maga is beosmert.

Es a kinek a törvény ily kigynyolására s a védelemmel való ily visszaélésre megjegyzés nem volt, annak neve Seyfert, az még mindig közvadló abban a t-eszlári bűnygyben, melynek ő lyeténképen egyik részesevé szegőött!

Szomorú és megalázó egy körülmény reánk, u. n. büszke nemzetre nézve!

Következik a tárgyalás folyamatának rajza, még pedig — idő szűkeben — a szünetig; a szünet után történeteket fővonásban adjuk távirataink között, pótlólag s bővebben pedig a gyorsírásiatí foljegyzések közvételével után.

Elnök d. e. 9 óra kor nyitja meg az ülést. Következtek a tanu kihallgatások egész delig a Hersko Dávid turajos vádlott vallomása kihallgatott meg. Hersko állítólag tud magyarul, de foglyulötöböl nem beszeli a nyelvet, így a meghitelt tolmács állott elibe, s a hozzá intézett kérdéseket ez közvettit; Hersko 48 év s, napásomos, nős, gyermekes; vallomását rusz nyelven tette szi. A Tiszta lefele — ugymond — fát szállítván, nem tudja, mikor indult, de arra biztosan emlékszik, hogy püeteken érkezett Váriba; négy tutaj volt együtt; itt keddig a parton dolgoztak s akkor indultak el. Kihallgatások kilencz napi időzést vallott itt be. Mikor elindultak, az ő tutaj leglátul ment, a többie előbb. Szerdán Tokajban voltak. Kisebb időre több helyen megálltak, ha szel fujt. Pénteken T-Ladány mellett töltöttek az éjt. Lökről szombaton mentek Dadáig, s elhatoltak egész T-Nánásig.

Erősen ragaszkodik ahoz az állításához, hogy a tutajokon nem volt zsidó kormányos.

A huláról, mely T. Dadánál kifogatott, nem akar tudni semmit; arról azt állítja, hogy azt nem is látta; s bizonyítja, hogy Smilovicot nem ismeri, vagy legalább az előtt nem ismerte.

Kénytelen volt azt mondani, a mit ez-

előtt vallott, mert külső erőszak által kényszerítettek,

Matěj szerint Herskó 56 frtot kapott előlegül a hullaszállításért, sőt azt is tudja, hogy ezt az összeget nem vitte magával, hanem Tokajban egy zsidónak odaadta, hogy vezélly, vagy tetten kapás esetén, megne találjal nála, Herskó ki a Matéjnak szemébe mondja, hogy — állítása nem igaz.

Elbeszéli aztán Herskó, hogy a vizsgálóbíró előtt azért vallott, mert bezárták Lökök, kétszer fejbe ütöttek s mindez azt biztos követte el. Kihallgatásakor jelen volt a vizsgálóbíró, kir. ügyész és Karancsai. Egy tiszteességes szobában történt a vallatás. Matéjtől hallotta, mikor szembesítették, hogy történt a hullacsempészet, azért mondta utána, hogy ugy volt, a mint az elmondta. S előbb megittaták vele egy és fél liter vizet. A vizsgálóbíró nem kintozta, csak azt mondta neki, hogy nagy baja lesz, ha nem vallja meg igazán és őszintén, a mit tud.

Az elnök szemére veti, hogy a törvényszék előtt ismételte vallomását, sőt azt sok részben kiigazította vagy pótolta is. Herskó azt állítja, hogy se nem igazított, se nem pótolta. Azt mondja aztán, hogy nem tudta ő akkor, mit beszél, sőt most sem tudja, mert akkor is nagyon fel jvedve, mint most, mert ő nagyon fél minden embertől.

Smilovicot nem is látta soha. Ekkor szembesítették Smilovicot és Herskót. Smilovics elismerte, hogy a törvényszék előtt azt vallotta, mikép együtt usztattak le a hullát s elismerte, hogy Hersko 120 frtért vállalkozott ennek végrehajtására. De most Smilovics azt teszi hozzá, hogy ő csak Herskó vallomása után hagyta rá az egész dolgot.

Herskó vallja, hogy őt külön hallgatták ki este 9—10 óra felé s ez eltartott 11 óráig. Csak a vizsgálóbíró kérdezte. Ott volt a kir. ügyész, csendbiztos, a tolmácson kívül. A csendbiztos háromszor is oldalba akarta döfni egy bottal, de a kir. ügyész azt mondta neki, hogy ne bántsa.

Karancsai által hivatta be a vizsgálóbíró egy szobába. Elismerte, hogy többször szembesítették vádlott társaival. Eötvös védő kérdésére vallja: nem tudja, mitől fél, csak hogy nagyon meg van ijedve. Delután volt, mikor Csepkovics mondta, hogy hullát visz; akkor egy kis szel is fujt. Megtudná mutatni akármikor azt a helyet, a hol kintoztak; a falu kívül magános ház ez, kertben, fakkal korulveve. Nem tudja, ez kié? A faluhaza viték hálni. Vall mása sokkal ejjel utáng tartott. Maskor nem hallgatták ki ejjel Ugy fájt neki a vállatás, hogy sirt volna, de megiltották azt is. Eötvös kerdi aztán, hogy lehetett ezt megtáitani? Mire Herskó nem válaszolt semmit. Nem tudja, hogy milyen izü vot a viz, a mit ugyan magától ivott, de a csendbiztos mondta neki, hogy igyek. Spárgával akarták megkötözni, akkor valiótt. Karancsai tolmácsolta a vallomását, ugy írta aztán a vizsgálóbíró.

Stern Miksa védő interpellálja az elnököt, hogy Bary ma is soká itt hallgatta a teremben a tárgyalást. Karancsai pedig az ajtónál hallgatózik Elnök Baryra nézve nem szól semmit, de az ajtót beteteti, hogy a szó ki ne halljék.

Herskó azt vallja, hogy a vizitáskor csak Karancsai és a csendbiztos voltak a szobában.

Friedmann védő: konstatalni kívánja, hogy Herskó első és mostani vallomása egyezik. Figyelmeztet arra is, hogy Bary mindenütt maga írta alá a jknyvet, mire elnök megjegyzi, hogy Karancsai, mint tolmács, mindennütt aláíratott.

Herskó: arra a helyre, hol a tutajok állottak, Csepkovics vezette a vizsgálóbírot. Szembesítéskor két izben ismert fel egy nő,

a bolyongó sugár, de mintha fagy járt volna at, megrázkodott s eltűnt hirtelen. Homály borított most mindent, de mi volt ez azon sötét éjhez képest, mely az ifju ragyogó csillagát elfőde. Nesztelen tárult fel az ajtó s egy szöke göndör fejecske lön látható, kíváncsan hajolt előre, de eltűnt arczáról a vidám mosoly, midőn a buskomoran maga elé merengőt meglátta.

Halkan közeledett. A részvét nemes vonása még szebbe tette a földi angyal. Ily alak lebeghetett a halhatatlan Geóthe képzelete megteremté. — Nem tudom, letezhet-e azon időben Gretchen mása. Alig hiszem, mert akkor nem engedte volna át Faustnak, vagy legalább jobb sorsot adott volna neki. — Nem tudom, de azt tudom, hogy Berta az volt, Goethe megtestesült Gretchenje. Az ifju vállára tette kezét s kimondhatatlan gyöngédséggel mondá: — Ernő, már ismét... Ernő felrezzent, hirtelen felállott s mint ki nem tudja mit cselekszik, lázas durvasággal taszította őt el magától.

Berta kissé zavartan vonult vissza, busan s egyszersmind pirulva süte le gyönyörű barna szemét. Azt a szemeket, melyekből annyi gyöngédség, annyi szeretet, annyi nemesség sugárzott. — Ah, vagy te vagy! — mondá Ernő magához térve — megfogta Berta kezét s a kerévetre vonta maga melle. Bocssás meg — aztán elhallgatott. Ujra maga elé nézett. Berta követte tekintetét, a földön fekvő már jól ismert levelet meglátta, gépiesen nyult

A »DEBRECZEN« TÁRCZAJA.

KÖLTEMÉNYEK.

I. Előérzetem.

Ugy-e, megfjethetetlen egy dolgot!... Mely áhitattal mint bátyámt imádlak S aztán hevesen karjaimba zárak, S kik látnak, mondják: ó a boldogok!

Igen, — mi, az irigyelt boldogok!... A gerle pár, a mely kis fészke mellett Turbékolva — egymásnak vall szerelmét... Kezembe lantom s — rólad dalolok.

S aztán — azok az ölelő karok Mint egy útszere hullanak le rólad, Szemem lezárva, — melyen hallgatók... — Ez ámulatba ejti szép valódat!

Ilyenkor én el gondolkodom... Kívcsét dobát a gazdag — ágyasanak! Még tün te majd egy beska vánkoston Pihensz, mit egy-egy — versemért adának.

II. A grófkissasszony.

Csuldalatos a grófkissasszony! — Hogy történt, — máig sem tudom... Husz öse volt, dicő, nagy ember, Még földje egy — bírodalom!

S nagyon szép volt a grófkissasszony, — De perze büszke... mód felett! A néppel, ifju életében Beszélbe sem ereszkedett.

S íme, — a bájos grófkissasszony — Egy éjjelen — nyeregbe ült... Tépelt ruhákkal bár, — de reggel A szép hölgy — mégis megkerült!

-- Hol volt?.. A roz viláig beszélt, Hogy egy locdsszal — megszökött; — De ujja üldözöbe vette, Czélzott s a szép lovát lojtötte... — A comtesse ep s — szép szerföjtöt!

JULIUS.

Az utolsó levél.

Bignió Emiliától.

Félhomály dereguett a szobában, melyben egy tekintet meglátszik a műveszi rendtelenség.

A szoba közepén állott a festő állvány; a rajta álló képre, most tette az utolsó esetvonást az a halvány ifju, ki előtte ült. Vissza-dőlt székebe. Szeme eiválhatatlanul a képea függött, melyet szabad képzeletéből teremtett.

Mosolyogva nézett a kép reá, de az a vidám mosoly, mig ő hozzá eljutott, megtört, mint megtörök a napsugár a felhőn.

De az ifju lelkebe nem a szivárvány ragyogó színeit varázsolta, hanem csak az árnyeknek adott elesebb körvonalat. A mig így szemelte, arca egyre elenkebb lön, szeméi erősebb tűzben ragyogtak.

Mennyi élet, mennyi báj, mennyi imá dandó szépség, mennyi nemesség — és — mennyi romlottság! mennyi üresség, mennyi karhozatosság

a ki hasonló ruhát adtata. ismerni.

A hossza után elnök az

Nyiregy

saját tudósí

net után k

Matéjt u

hogy He

hullát;

vics egy

vonszól

nak jel

fűzes be

asszony

terruhá

Herskov

T-Dadán

keltett.

Papp

került

hogy Bar

miszerint

kerül, hogy

től, tett sz

nesen s zav

Annak k

védő a köz

a tanuk

nucsináló

dőre vonják.

Hozzámentek

Gyula. Mikecz

Moricz s

a színvagsá

geséget s a

tőleg, kiküld

venyzei orv

elíták), tő

orvos. — Az

varatnak; ne

tennek. A v

jelentés

Az a hi

lakinei Tis

van, ki az

nem haszna

Targyalá

vább fognak

Az orsz. ki

(Regi

A kialitva

Bar tary Ede

csoport előadoj

natkozó esetleg

nyujtsa be.

Bar tary

következő javas

országban a szaki

300—400 régi,

melyek eddig is

lyeknek tulajdon

sem annak becse

közönséghez egy

hegedüket kiáni

nek és származá

es czeljből ki

tudható, hogy k

hazánkban, mely

don jegyekbe sz

legyen, kinek a

hegedü, kitől sz

vagy nem és az

keziratban levő

utána. Meddig m

tartani?

— Meddig

fog sütni az ege

garát jóra és r

világot, meddig

viseini? s ha t

emez, meg fog t

is, mert felebred

meny, hogy igaz

— Kedves

kicsiny embernek

egész világhoz m

— Mert min

s minden ember

világ

— Ugy, de

gokat, minuegik

nyoztatik; es csak

teket tartani, ind

en, e boldogtalan

ej fekszik leikede

remény rajtat seg

erted mindent. A

édes nőverem, de

— Szólj, ol

gedre; gondolkoz

— Beszélni,

— Azon czel

juthatni a tönkele

— De ha ne

sem segíthetne?

— Az lehetet

dekkal mar sok b

— Bertám, h

momra segítség, t

...váltott, mert külső erőszak által kény-
...Mater szerint Herskó 56 frtot kapott
...Herskó ki a Matejnek szemébe mondja.

a ki hasonló ahhoz, ki neki a hullára öltetett
...Most pedig nem akarja ezt el-
...ismerni.

Nyiregyháza. jul. 3. (A „Debreczen”
...saját tudósítójától.) A mai ülésen, szü-
...net után következett Herskót követi
...Matejt utajós, a kibevallja,
...hogy Herskótól átvette a
...hullát; látta, a mint Smilovics
...egy guzsással a vizen
...vonszolta átadta Herskón-
...ak, jelen volt a teszlári
...füzesben midőn egy zsidó-
...asszony odahozta az Esz-
...ter ruháit; ő öltöztette fel
...Herskóval s ők hagyták a hullát
...T. Dadán. E vallomás nagy feltűnést
...keltett.

Papp György két óra felé
...került vallomásra; kijelenti,
...hogy Barcza előtte úgy nyilatkozott,
...miserint midőn a t-eszlári ügy szóba
...kerül, hogy „sok pénzt var a zsidók-
...tól, tett szolgálatok fejében.” Egye-
...nesen s zavar nélkül vallott.

Annak következtében, hogy Eötvös
...védő a közönséget azzal vadoja, hogy
...a tanukkal érintkeznek s ta-
...nucsinál bandát képeznek, meg ma k-
...érdőre vonják, hogy kiket értett ezalatt?
...Hozzámentek: Onodi Géza, Verhovay
...Gyula, Mikecz József, Szterek Ferencz stb.

Móricz szemének megvizsgálásával,
...a színvakságot és egyik szemének gyön-
...geséget s a másiknak latkespeséget ille-
...tőleg, kiküldetnek dr. Flegmann r. tör-
...vényeszi orvos és dr. Baruch (izra-
...eliták), továbbá dr. Józsa hirnevés
...orvos. — Az orvosi szakértők holnapra
...varatnak; nevezetes leleplezések tör-
...tennek. A vizsgálatról holnap tetetik
...jelentés.

Az a hír járja, hogy itt va-
...lakinel Tisza Kaimannak egy a
...t-eszlári ügyre vonatkozó irata
...van, ki azonban állásánál fogva
...nem használhatja fel.

Tárgyalások e ho közepéni is to-
...vább fognak tartani.

Az orsz. kiállítás zenei csoportjából.
...A kiállítás központi bizottsága felhívta
...Bartay Ede zenei igazgatót, mint a XX.
...csoport előadóit, hogy a zenei csoportra vo-
...natkozó esetleges észrevételeit és javaslatait
...nyújtsa be.

Bartay Ede felhívásnak engedve a
...következő javaslatokat tette: Miatan Magyar-
...országban a szakértők állítása szerint mintegy
...300-400 régi, ritka és értékes hegedű van,
...melyek eddig ismeretlenek, sőt olyanok, me-
...lyeknek tulajdonosai a hegedűt sem nem értik
...sem annak becsét nem ismerik, intéztessek a
...közönséghez egy felhívás, hogy az ily régi
...hegedűket kiállítás, megvizsgálás minőségük-
...nek és származásuknak megállapítása és becs-
...les czéljából küldje be. Ily aztán meg lesz
...tudható, hogy hány ily becses hangszer van
...hazánkban, melyek azután ugymin a külföl-
...don jegyzékbe szedetnének, hogy meg tudható
...legyen, kiknek a birtokában van ily értékes
...hegedű, kitől származik, hány éves, eladó-e
...vagy nem és az ár. Javasolja továbbá egy régi
...kéziratban levő hangjegyek kiállítását, melyek

szintén elég szép számban vannak elterjedve
...hazánkban, a nélkül, hogy a legtöbbnél tudnák,
...hogy kitől származik. E kéziratok szintén szak-
...értők által összehasonlítás után megvizsgál-
...tatnának és a már elhunyt nevezetesebb zene-
...szerzőknek esetleg találatok eredeti kézíratai
...kiállítatnának. Javaslattal e két alcsoport-
...nak zenei szempontból nagy fontosságot és
...horderőt tulajdonít. Ajánlja továbbá egy régi
...magyar eredetű hangszernek kiállítását zene-
...régészeti szempontból u. m. régi tárogatók,
...pipók, czimbalmok, Rakoczy-ostorok stb. me-
...lyek egy a muzeumokban, mint magántulajdon-
...ban fellelhetők. Az anyagi eredmény emelése
...szempontjából egy orsz. dalárünnepély és egy
...nagy hangverseny rendezését is javasolja, mely-
...re az itt tartózkodók mellett a külföldön élő
...neves magyar művészek is meghívandók vol-
...nának. Végre egy alkalmi album kiadását
...ajánlja, mely „Budapesti kiállítási emlék” czím
...alatt nevezetesebb magyar zeneszerzők arcz-
...képeit és rövid alkalmi szerzeményeit foglalja
...magában és a kiállítási terepen lenne árusítandó.

Helyi hírek.

Az új főispán beiktatása. Hajdumegye
...és Debreczen városa új főispánja gr. Dege-
...nfeld Józsefnek ünnepélyes beiktatása a kö-
...vetkező sorrendben fog történni. Julius
...8-án vasárnap déli 11 óra 24 perczkor érke-
...zik a magyar-északkeleti vasuton az indóház-
...ba, hol a megye és város törvényhatósága ré-
...széről üdvözlöttei fog. Ugyanezen nap délu-
...tan 4 órakor fogadják a főispán a tisztelgő tes-
...tületeket. És pedig tisztelgő fognak: 1) Haj-
...dumegyei tisztviselői kara; 2) Debreczen sz.
...kir. város törvényhatósága. 3) A debreczeni
...egyházi hatóságok. 4) Főiskolai tanári
...testület. 5) Tanítói testület. 6) Tanfelügyelő.
...7) Közös hadseregbeli és honvédség tiszt-
...kar. 8) Kir. törvényszék. 9) Járásbírószög.
...10) Kir. ügyész. 11) Pénzügyigazgatóság
...12. Ipar és keresk. bank. 13.) A kereske-
...delmi testület. 14.) Egyletek, társulatok. Mas-
...nap reggel 9 órakor a főispán ünnepélyes be-
...iktatása Hajdumegyénél az ez alkalomra egy-
...behívott rendkívüli közgyűlés előtt. 11 ora-
...kor pedig Debreczen városánál, a nagytanács-
...teremben tartandó rendkívüli közgyűlésen fog
...vegbemenni a beiktatás, következő tárgysorozat
...mellett: 1.) Beügyminiszteri rendelet, mely-
...vel a törvényhatóság értesítetik, hogy Miskolczy
...Lajos volt főispán által felmentetik s hely-
...lyére gr. Degeu feld József nevezetett
...ki főispán. 2) Miskolczy Lajos volt főispán
...bucsurata a városi törvényhatósághoz. 3) Az
...új főispán beiktatása, eskütelés; udvolesz
...Simonyi Lure kir. tanácsos polgarmester
...által; a főispán válasza. Ezzel a beiktatás
...ünnepélyessége véget ér. Delutáni 2 órakor
...főispán banket a „Bika” vendéglőben.

Revész Bálint ref. püspököt, ki tem-
...plomszerteire érkezett Debreczenből Nyir-
...egyházára, ott tegnap este lakjászenevel üsz-
...teltek meg. A lakjászenet után Gráf fő-
...ispánhoz vonult, kit hasonlóképen megüsztel-
...tek. Az utczakor erős csendőrszolgálat volt;
...különben semmi rendezés nem történt.

Esperességi gyűlés. A hegyajai ágostai
...ev. esperességi kerület a napokban kezd
...meg üléseit Debreczenben. A nagyváradi ág.
...ev. egyházat Rimler Karoly lelkes és Vinkler
...Lajos polgári iskolai tanár fogják kepvi-
...selni, kik már átrándultak Debreczenbe.

Meghívás. A „debreczeni iparoskör”
...folyó évi július hó 8-án d. u. 6 órakor a vá-
...rosi háznagytanácsstermben választmányi ülést
...tart, melyre az érdekelt tisztviselők és a va-

lasztmányi tagok, ezennel meghivatnak. — Deb-
...reczen, 1883. július hó 4. az elnökség.

A csolnákázó ügylet tavára újabban
...hat csolnak és lámpák érkeztek. Vasárnap ki-
...világítás és zene lesz a tavon.

Hőség, kolera, eszlári-ügy e folyó nyár
...adományai. Az utóbitól majd csak megszaba-
...dít már az áldásos vég mind bennünket,
...mind az ott szenvedő szegény hirlaptudósítók-
...kat, kiknek sorsát szánjuk, tudván, hogy még
...a tárgyalás termén kívül is 25-26 fok a
...meleg. — Hát még ott minő lehet, hol két-
...százan vannak összezsufolva, s a kéz még a
...szekendőhöz is alig nyulhat, ha a tárgyalás
...menetét nem akarja elszalasztani... A két
...elsőtől már nehezebb szabadulni, mert ezek
...nem vetik alá magukat semmiféle törvénytör-
...vénynek, ezek uralkodnak és ölnék. A kolera
...még messze van tőlünk, de a hőség itt van a
...nyakunkon. A nap függőleges sugarai felfor-
...tyantották az egész természetet s abban min-
...gen el van tikkadva, az embertől kezdve le
...az utolsó fűszálig. Nálunk két-három nap óta
...oly iszonyu a hőség, hogy még kisuj utczán
...sincsnek s a r. A város kezd ürülni; aki teheti
...fürdőre, kertekbe megy, aki pedig nem me-
...nekiülhet ki a városból, behúzódik szobájába.
...Csak estenkint látható némileg, hogy város-
...ban élünk, — egyébkor kihalt, üres minden.

A roppant hőség sem nyugoz le annyira, mint
...a tudat, hogy még két hónapig kell várni hü-
...vösebb szellőre.

Ostrom — kövekkel. Nagy feltűnést
...keltett a nagy-uj-utczán ma a reggeli órákban
...egy rejtélyes esemény, melynek kulcsát a ren-
...dőség, minden erejűs kutatás daczára, ez-
...ideig nem bírta megtalálni. Egy ott levő épü-
...letet ugyanis távolról jövő közpárral ostro-
...moltak meg, s e kövek az épület ablakait mind
...beverték. Ugyes kez látszik itezni a kódo-
...bást, mert a kövek mindenike talált, sőt az
...ablakokon át a szobákba is behatolva jelenté-
...keny kárt okozott. A kódobálás 11 óra tájban
...megszűnt ugyan, azonban a rendkívüli
...esemény sok nezőt csalt a helyszínére, hol
...többen boszorkánysággal hozták kapcsolatba a
...dologt. A magunk részéről csak azt tartjuk
...boszorkányságnak, hogy a mi rendőrségünk,
...ezen nem is éjjel, hanem nappal történt kódo-
...bálás elkövetőit lefedezni nem képes.

A depr. vadászársulat és hó 10-iken
...delután 5 órakor a városba nagy tanács-
...stermben közgyűlést fog tartani, melynek tárg-
...yát elnök válsztás képezi.

Kirándulás Párisba. A Debreczenből
...Párisba rendezendő kirándulás iránt nencsak
...helyben, hanem az ország különböző vidéken
...kiváló érdeklődés mutatkozik. A kirándulást
...rendező társasághoz számos level érkezik nap-
...onként, melyekben a kirándulás egyes részle-
...tei felől kérdezősködnek; különösen a gazdál-
...kodó közönség köréből sokan az indulás nap-
...jának szeptember hó elejére áttételét ohajtanak,
...mivel a nyári munka idő miatt a gazdalközö-
...ség a kirándulásban különben nem vehetne
...részt. A kirándulást rendező társaság e czélból
...az illető érdeket vasutársulatokhoz fordult,
...hogy e tekintetben velemenyüket kikérje, egy-
...uttal értesítse a párisi magyar együletet, mint
...a melylyel a Párisban való tartózkodás pro-
...gramja közösen megállapítható. Mint más
...alkalommal már közölve volt, a kirándulást
...rendező társaság úgy intézkedett, hogy Pá-
...risban a kirándulók egy első rangu szálloda-
...ban a legmersekebb árban teljes ellátást
...kaphassanak, viszont a kik a teljes ellátást
...igénybe venni nem kívánják, hanem csak a
...szállást, azt mersekelit díj mellett kaphassák.
...A rendező társaság rövid idő alatt azon hely-
...zetben lesz, hogy a Párisban való tartóköz-
...dásról, látni vaokról, az ott rendezendő ün-
...nepélyességekről a már munkában levő pro-
...gramot is közöli.

A nagytemplom egyik toronyőre, Ág
...Mihály, ki hanyag magaviseletéről volt isme-
...retes, végre valanára állásától elmozdított
...a hatóság által, s helyére más egyen alkalmaz-
...tatott. Reméljük most már, hogy tüzesetek al-
...kalmával a tűzoltói laktanyába korábban fog a
...jelzés megadatni.

Megfejtés. Hétfői számunkban közölt
...sakkhalált megfejtettek: Makk Lujza, Kiss
...Lenke, Buzás Erzsike (Er-Endred.)

Mennyit fog a nap júliusian? Júli-
...1-én a nap hossza 15 óra 53 percz volt, 31-en
...pedig 14 óra 56 percz lesz, tehát e hóban a
...nap 57 percczel fog s ezzel szemben az éj,
...mely 1-en 9 óra 7 percz volt s 31-en 10 óra
...4 percz lesz, ugyanannyival növekszik.

Hazánk s a külföld.
...A kolera Egyiptomban. Londoni hí-
...rek szerint az Egyiptom északkeleti partjain
...kitört járvány először Damiette városában ö-
...tött nagyobb arányokat, még pedig jun. 21.
...és 22-ke közt. Ekkor öten betegedtek meg,
...kik közül kettő másnap meghalt. Egyiptom-
...ban hat órával a halál beállta után szokás a
...hullákat eltemetni. Ezuttal is hamar eltemet-
...ték a két halottat s a halál okával senki sem
...törődött, ambar az egyik halott sheik volt.
...De csakhamar roppant arányokat öltött a jár-
...vány. Jun. 23-án 52, 24-én 95, 25-én 100,
...26-án 111, 27-én ugyanannyi, 28-án 120, 29-én
...136 ember betegedett meg. A halálzási arány
...szintén igen nagy volt. 52 beteg közül jun.
...23-án meghalt 16, 95 beteg közül jun. 24-én
...41, 100 beteg közül jun. 25-én 56, 111 beteg
...közül jun. 26-án 98, 27-én 68, 28-án 100,
...29-án 69 halott lóu eltemetve. E borzasztó ál-

lapot végre az egészségügyi hatóságokat is
...főlebreztette tetlenségükből s már 24-én, mint-
...hogy Suezből, Port Szaidból és Mansurahból
...is sok betegesít esetet jelentettek, tisztában
...volt mindenki, hogy a járvány az ázsiai kho-
...lera. Először a damietie osztrák-magyar al-
...konzul figyelmeztette a hatóságokat a bajra s
...követelt erejűs intézkedést. Az alexandriai
...nemzetközi egészségügyi bizottság azonnal
...szakértőket küldött ki a helyszínére. Hir sze-
...rint jun 19-én Indiából kereskedők érkeztek
...Port-Szaidba s ezek hozták a járványt Egypt-
...omba. Az egyik kereskedő Damiettebe ment,
...ott megbetegedett és meghalt. Geddiába való,
...s neve Sidi Ben-Hamid. Port-Szaidban jun.
...29-ig 46, Suezben 29, Mansurahban 24 em-
...ber halt meg. A járvány még sehol sincs apa-
...dófelben. Alexandriában 15 eset fordult elő, 5
...halállal végződött. Alexandriában óriási a ré-
...mület; mintha a város kihalt volna, a nagy
...üzletek zárvak s mindenki menekülni készül.
...A gőzhajózási társulatok számos hajót küldö-
...tek e czérra Alexandriában. — A khedive
...egyelőre Kairóban van, honnan gőzöszön Felső-
...Egyiptomba készül menekülni a járvány elől.
...Azt hiszik, hogy a bajt csak akkor lokalizál-
...hatják ha körülzárják az eddigi járványos terü-
...letet. A kor-dönt már meg is vonták. Julius
...30-án ismét számos haláleset fordult elő. Lon-
...donból maéjjel azt távirják, hogy a Damiet-
...teben levő orvosi bizottság szerint a járvány
...veszélyes kolera ugyan, de még sem az igazi
...ázsiai kolera.

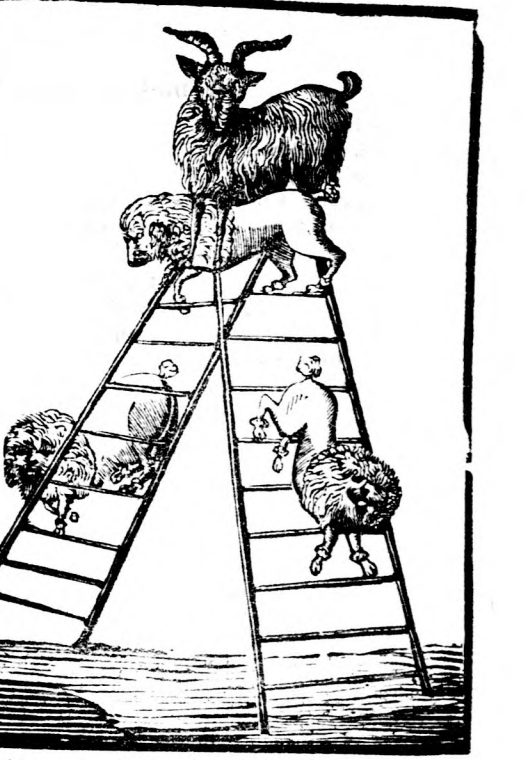
Legújabb.

Nyiregyháza, jul. 3. (A „Debre-
...czen” tud. távirata. Feladatott
...déli 1 órakor.) A mai tárgyalás folya-
...mán Matejt vallattak egészen délig.
...Eötvös a tanu ellen hamis tanúsáért s
...bűnpártolásért vádat kér emelni. A köz-
...vádó ellene szól az indítványok.

Egyik multikori tárgyalásán a védők
...kérték Móricz szemének megvizsgálását,
...vajjon épek s elég jók-e arra, hogy há-
...rom negyed órán át kulcslyukon keresz-
...tül képes lett volna nézni az általa val-
...lott eseményt. A törvényszék mára tüzte
...ki ezt a vizsgálatot, azonban a kikül-
...dött orvosok egyike, dr. Flegmann
...beteg lett s így a vizsgálat elhalász-
...tatott.

Nyiregyháza, jul. 3. (A „Debreczen” tud.
...távirata. Erk. d. u. fel 5 ó.) Matej súlyos
...vallomások tette a tagadásban levő tutajosok
...ellenében. Smilovicsnak a börtönből hozza
...intézett levele nagy bizonyoságot szolgál. Az
...eszlári tanuk vallomása a hullacsempezést
...ügyben döntőleg hat s a csempezések ellene-
...ben meggyőző hatást csinál.

Felolós szerkesztő: GÁSPÁR IMRE
...Kiadó tulajdonos: KUTASI IMRE.

Mint már hirdette volt, a czeled-
...ticza végén levő

MAJOM-SZINHÁZAMBAN

az előadások naponta megtartatnak,
...mely előadásokra a n. é. közönséget
...tisztellett meghívom.

Ke. dete pontban 8 órakor.
...Helyek ára: I-ső hely 80 kr. II-ik
...hely 40 kr. III-ik hely 20 kr. — 10 éven
...alóli gyermekek minden helyen, katonák
...örmeztől feléle pedig III. helyen csak
...felét fizetik.

Vasárnap és ünneppanokon 2 elő-
...adás leend, u. m. I-ső 4 órakor d. u.,
...a másik, mint rendszeren.

Szünet időben a katonazene mu-
...lattatja a n. é. közönséget.

Volpi Janos,
...igazgató.

utána. Meddig még Ernő, meddig fog még ez
...tartani?

— Meddig? kerdezd a napot, meddig
...fog sütni az egen, kerdezd, meddig fogja su-
...garát jóra és rosra arasztani? Kerdezd a
...világot, meddig fognak az emberek alarcot
...viselni? s ha majd meg fog szünni az es
...emez, meg fog tan szünni az én fajjalom
...is, mert felébredne talán bennem akkor a re-
...mény, hogy igaz embert meg találhatok.

— Kedves Ernő, fájdalom bizarrá tesz,
...kicsiny embernek miért magát naphoz, egy
...egész világhoz hasonlítani.

— Mert minden ember lelkének van napja
...s minden ember magában veve egy kis
...világ.

— Ugy, de nézd a közeli és távoli vilá-
...gokat, mindegyik egy, saját ára által körmá-
...nyoztatik; és csak a tied, mert utra győme a
...feket tartani, indulna romlásnak? Oh látom
...en, e boldogtalán levele teleté ota miit iszonyu
...ej fekszik lelkedben, de mond, nem volna már
...remény rajtad segíteni? Szólj, én megteszek
...érted mindent. Atdjon meg az ég egyetlen
...édes nőverem, de hajh, remélj!

— Szólj, oly szivesen volnék segítség-
...gedre; gondolkozzunk, beszéljünk a dolgról.

— Beszélni, gondolkozni, mi czérra?

— Azon czérra, hogy utat találjunk ki-
...juthatni a tönkelegből.

— De ha nem találunk s rajtam már mi
...sem segíthet?

— Az lehetetlen, jó akarattal, jó szá-
...dekkal már sok bajt sokan leküzdöttek.

— Bertám, higj nekem, nincs már szá-
...momra segítség, tönkre jutok én, mint az a

szenvedelyes kártyás, ki egy lapra tette min-
...den vagyonát.

— En is játszottam, a legnagyobb árt
...tettem egy lapra — lelkemet, — reményével,
...boldogságával és vesztettem.

— Tönkre fogok menni, elpusztulni, mert
...akarsz, mert segítsz meg nekem.

Berta hallgatott, aggodalommal kísere
...liveret, ki felegetett zseveveletől elragadva,
...realtott s fel alá jarkált s mintegy magában
...beszelve, folytata: Oh, ti gyongéd női lelked,
...kik csupan csendes hazi körötköben éltek,
...kiknek lelke nyugodt, miként a tő szép csen-
...des alkonyon, melyen a napsgár, mint a bold-
...dog mindent kibekítő fényes szövetneke ra-
...gyog Oh, ti azt hiszitek, minden bajon se-
...gítni lehet, minden rendtelenséget rendbe-
...hozni, mint reudbehozni butoraitokat. Varró-
...asztalkaitokat, mit talán rakonczáltal gyerme-
...kek, vagy egy-egy zajosabb óra összezavart.

E hitben éltek, mert apró házi hajókál
...nagyobb veszedelmet ang ismertek, de mig
...ily veledetek, szentsegetek falain túl, melybe
...be nem hathat a külvilág zaja, ott minden
...lepten-nyomom, mindeu pillanatban a nyomor,
...a kétségbeesés mindeu tárt karjaiba ezrevel
...dől az ember.

Kia a halál igralmas keze nem könyörül,
...menhelye lesz a tebodya s ez még nem a leg-
...nagyobb csapás. Hát nem jobb-e egy kedvelt
...rögeszmének elni örökké, mint a haláltlan tö-
...megnek, melynek csak gunyakazja van, ha
...szív hangja szól.

(Vége köv)

Hivatalosan megvizsgált, teljesen ártalmatlan készítmény. az arcbőr szépítésére és fentartására!

RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-től Párisban.
A női szépség fehér, gyengéd, tiszta arcbőrön alapszik. Holgelyek, kiknek érdekükben van ezt fentartani, pólni, a nap és lég behatásáról megóvni, ajánljuk ezen évtizedek óta legelőnyösebben ismert általános kedvelt kitűnő arcbőrösztítő készítményt, mely a hölgyvilág pipere-asztalán nélkülözhetetlen és felülmulhatatlannak találta.

Dr. LEJOSSE-től Párisban. Gyengéd és bárány finom frissítő hatása miatt, melyet a bőre gyakorol, ezen felette kellemes illatú szappan a legnagyobb elismerésben részesült és akik évtizedek óta kedvelik, bizonyítják, hogy felülmulhatlan, mert a bőr finomítására a legjobb tulajdonsággal bír.
Egy doboz ára 3 darabbal 1 frt 35 kr., darabja 50 kr.

Dr. LEJOSSE-től Párisban. A parisi és londoni hölgyvilág és a legtöbb művésznök legkedveltebb arcpóra. Láthatatlan, igen jól tapad, és teljesen ártalmatlan. A kik ereket óta használják, meggyőződtek, hogy a RAVISSANTE ARCPOR felülmulhatatlan, a bőrnek természetes üdöséget, frisséget és egészséges, viruló kinézetet kölcsönöz.
Nagy doboz ára 1 frt, kisebb 60 kr. fehér vagy rózsaszín.

Dr. LEJOSSE-től Párisban. Kipróbált készítmény, melynek — lefekvés előtti használata az arcbőr és kezek bárányfinomnak, puhák és fehérek lesznek — maradás. Bőrkiütések és minden bőrszenny eltávolítják. Veres orr és veres kezek természetes fehér színt kapnak; szával az arcbőr, nyak, kar, ajk és kezek finomítására a gondoskodására nélkülözhetetlen.
Egy porcellán szelencze ára 1 frt 80 kr. és 1 forint.

DEBREGZEN: Göltl N. és Dr. Rothschnek V. Emil urak gyógyszerertáiban.

Fogfájást

azonnal és biztosan megszüntet a

RAVISSANTE SZÁJVÍZ

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Felülmulhatatlan ezerszeresen kipróbált s legjobb hírnevű készítmény, valamint a beteg, úgy még egészséges fogak ápolására, épen tartására, teljes tisztítására és a foghús erősítésére. Naponta használatnál a foghús vérszét, a fogak odvasodását, annak megakadályozását megakadályozza és a legkínosabb fogfájást (1 évkoránál fiatalabbaknál) egy vagy kétszeri öblítés után tökéletesen megszünteti s így feleslegessé teszi a fogak kihúzását. — Férfi- és gyermekek egyaránt használják legjobb sikerrel és máholnap egy családnál sem fog e kitűnő szer hiányozni.

I eredeti üveg ára 1 forint.

RAVISSANTE-FOGPASZTA

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Legjobb, legfinomabb és teljesen ártalmatlan alkotórészekből — legnagyobb gondossággal összeállított — készítmény, mely gyöngéden habzik, üdítő, rothadás-ellenes és mint erősítő, a fogakat folytonos vaktól fehéren tartó szer felülmulhatatlan.

Eddig nem létezik oly száj- és fogtisztító szer, mely oly előnyökkel ösztönöz, mint a Dr. LEJOSSE által feltalált RAVISSANTE-különlegességek, melyek mindennapi használatnál ilyen használatnál is eredményt biztosítanak a fogak szépségére és fentartására nézve, mint a RAVISSANTE-készítmények, melyek a fogakat megerősítik, megszüntetik és megakadályozzák a fogfájást s a foghús vérszét, valamint a fogakra oly káros fogó lerakódást és a szájaknak a legkellemesebb frisséget és üdöséget kölcsönöznek.

Egy porcellán szelencze Ravissante-fogpaszta ára 1 frt.

Felülmulhatlan és teljesen ártalmatlan a

RAVISSANTE-FOGPOR

mely a fogakat hófehérré tisztítja, odvasodástól és bűzűdéstől megóvja, a fogak természetes színeket és fényeket megtartja és sem vegyileg, sem cróműveleg nem lesznek megármadva.

Egy doboz ára 50 kr.

Budapesten nagyban és kicsinyben valódi minőségben kaphatók és levelileg postafordultával megrendelhető a központi foraktárban:

SVARC FRIDERIKA illatszertáiban,
városháztér 9. sz. a.

RAKTÁR: Török József ur gyógyszerertáiban és a legtöbb vidéki gyógyszerertáiban.

Kitűnő, általánosan elismert készítmények a haj kihullása s őszülése ellen

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

RAVISSANTE HAJKENŐCS, mely a haját szépi és ápolja, a kopaszodást megakadályozza, a haj kihullását megakadályozza, annak természetes fényt és hullámos alakot kölcsönöz és a legkezebb korig védi a megőzölés ellen. Egy tégely ára 1 frt.

RAVISSANTE HAJ-ÁPOLÓ OLAJ, Legjobb óvszer a haj őszülése és kihullása ellen, mely a kopaszodást megakadályozza, a beteg haját új életre hozza és a haj növekedését bámulatosan előmozdítja. Ajánlatos azoknak, akik hajkenőcs helyett hajolajat használnak. Egy üveg ára 1 frt.

RAVISSANTE HAJ-ESSENTIA kitűnő hatással bír a hajtalaj tisztítására, mely a hajkoporsó képződését és a haj kihullását megakadályozza: igen kedvelt fejmosó szer, mely jótékony és csodás hatást eszközöl a fejbőrre. Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Ezen készítmények hatása csodálatos!

A kinek érdekében van a haját megtartani és a kopaszodástól megőrizve lenni, nem ajánljuk eléggé a RAVISSANTE-hajszesz használatát a RAVISSANTE hajkenőccsel vagy a RAVISSANTE hajolajjal. Évtizedek óta a legnagyobb elismerésben részesülnek hölgyeknél és férfiaknál is jó, tökéletesen kielégítő tulajdonságaik miatt evró-évre nagyobb kelendőségnek örvendenek.

Budapesten nagyban és kicsinyben mindig friss és valódi minőségben kaphatók és levelileg postafordultával megrendelhető a központi foraktárban:

SVARC FRIDERIKA illatszertáiban a „virágosárhoz,” városháztér 9. sz., valamint **TÖRÖK JÓZSEF** ur gyógyszerertáiban király-nt. 12. sz.

Erdem erem, nemzetközi orvosi kiállítás Londonban 1881. Három aranyérem.

Véd-Maltine jegy.

Tömény kivonat malatázott árpa, malatázott buza és zabból.
Az egyetlen ezen három gabonaféléből összetett készítmény. Az angol, amerikai indiai, ausztráliai, kínai stb. orvosi facultások kitűnőségei által rendeltetik a legnagyobb körházakban más malatá-kivonatknál többre becstülük.
A maltin szó védjegyünkben foglaltatik s csupán a mi készítményünkre vonatkozik. Gyártásánál 150° F.-nál nagyobb hőmérséklet nem használatik s ekképen minden tápláló anyag sértetlenül visszamarad. Német eljárás szerint a malatá-kivonat csupán árpából készül s az mondatik, hogy a keverék 212 F. föléig hevítessék, mialtal azonban a fehérszínű felek megolvadnak és az erjény csaknem teljesen elbontatik.

A maltin készítmények sorozata:

Maltin tiestán.	Maltin bor.
„ kómlóval.	„ pepsinnel és pancreatinnel
„ masitókkal.	„ Maltó Yerbin.
„ marhabússal és vassal.	„ Maltin alfoszphorsavas sókkal.
„ pepsinnel és pancreatinnel.	„ phosphatokkal.
„ csukamaj olajjal.	„ phosphorsavas vassal és chininnel.
„ „ és phosphorral.	„ Maltin phosphor-, chinin-, vas és strychninnel.
„ „ és jodfelekkel.	„ Maltin phosphorösszeke öt tettesekkel.
„ „ és pancreatinnel.	„ Maltó-Viburnin.
„ jodfelekkel.	
„ peptonokkal.	

Eszrevételek és kérdések MALTIN iránt.

Miért tart a maltin malatázott árpa, zab s árpa) több tápláló alkotórészt, mint a csupán árpa) készült kivonat?
Mert a vegyöntés kimutatta, hogy zab és buza több albumin és lényeg-tartalmu anyagot tartanak, mint az árpa. A gluten, mely buzában bőven van, a gabona-éleket legértékesebb alkotórésze s az egyetlen növényi anyag, mely az életet tartósan fenntartani képes. A búzában 15-35% gluten van, más gabonákban jelentéktelen. (L. Flint: Physiology of man 25. 1.) A lényegtartalmú testek búzában és zabban könnyebben oldhatók, mint árpa)ban s azért a tehéntartók drágábbán fizetik az árpadarát, holott a búzából és zabból visszamaradt darát ingyen se vennék el.
„A buza és zab a gabonafélék sorozatában első helyen állnak, mintán az állati élet fenntartásához megkívánható elemeket aránylag mind tartalmaznak s kivált sok izom- és zsírtartó alkotórésztel bírnak.“
A maltin palackokban áruítatik, egy-egy palackban 8 és 16 tolyékony angol uncia van, mely súly szerint 12-24 angol uncival egyezik, valamint Winchester-Quart-üvegekben is, melyek súly szerint 120 angol uncia tartanak.
Kapható a magyarhoni főraktárban **ÉDESKUTY L.-nal,** Budapest, Erzsébet tér 7. sz.

Rohitsi Savanyuviz

„TEMPEL FORRÁS“

legtisztább sós-égyvényes savanyuviz ajánlatik mint a legkedveltebb üdítő szer, továbbá gyomor és bélhurto, gyomortágulás, váltóláz s egyáltalában minden hurutos bántalmaknál.
1 pintes üveg 28 kr.
1 itczés „ 22 „
1 meszelyes „ 16 „

Kristóf Ferencz-féle PADLÓ FÉNYMÁZ.

E kitűnő vegyíték szagtalan, b-kenés után azonnal szárad, és tartós fényt ad; határozottan szebb és tartósabb minden más fénymáznál. A legkedveltebb a sárgás-barna fénymáz, hasonló az olajfektetkhez.
Raktár Debreczenben: **Ganofszy Lajosnál.**
KRISTÓF FERENCZ,
Prága, Karolenthal, és Berlin.
Feltalálója és egyedül gyártója a valódi padló fénymáznak.

!MESSZELATÓ!
Touristák, hegy- és falubalakóknak, stb.
Tisztán és pontosan mutat 3-4 órányi távolságra!
Ezennel legjobban feltalált messzelátó, mely bármilyen seta-pálczára megerősíthető, a 12 láttani lencséből s ezek sokkal nagyobb sikerrel használhatók, mint a tabori átszővek, épen azért általános kedveltségnek örvendenek s ajánlhatók kivált hegyi s falusi kirándulásokra. Ezeknek árak:
Messzelátó, zsebbe dugható s dobozzal elatva 1 frt 25 kr, finomabbak 1 frt 75 kr, ezfinomabbak, nagyobb láttani lencsével 2 frt 50 kr. Baroscop, biztos és megbízható idő-jelző 2 frt. Legfinomabban kialakítva, egészen új és pompás kivitelben stb 2 frt 75 kr.
Kis zseb-mikroscope (igen erős nagyítás) 45 frt 75 kr.
Sztéküldés készpénzzel vagy utánvétellel csupán egyenesen, aüírott útján: **Klingl et Baumann, Bécs Tegethof-utca 3. sz.**

A legjobb SZIVARKA PAPIR LE HOUBLON!
Francia gyártmány utánszoktól óvatik!!!
E szivarkapapír csak akkor valódi, ha minden lap LE HOUBLON helyezőt magán hordja és minden karton az alatt látható védjeggyel és aláírással van ellátva.
Cawley & Henry
Propriétaires
Cawley & Henry, allége Fabrikant, PARIS
Kapható helyben: Baum Miksanál.

Tűzoltó felszerelések.
Kovácsolt vascsövek.
Gőzkazán csövek.
Kendertömlők.
Geittner és Rauschnál
BUDAPEST,
Sugár-ut 12.
Mindennemű számszámok.

Kutasi I.
könyv-és ké-nyomdájában mindenféle hivatalos és magánnyomtatványok — leggyorsabb kiállításig — gyorsan és jutányos áron melletti készítenek.
Üzlethehely főpiacz, Sz. Nagy Károly ur házában.
Figyelmet kerünk!

Előfizet
Helyben és
Egy évre . . .
Fél évre . . .
Negyed évre . . .
Egy évre . . .
A lap szellemi fe-
don közeleménye
hás földszint, a
bermenvé
Előfizethet
TELEGI K. A.
CSÁTHY K. A.
kereskedésben
talban KUTASI
nyomdájában s
utj

De
A tiszta-
bord gróf as-
ban kiűtött
nyek, melyek
sárgan tartal-
elremitik, bá-
a népeket, m-
elevenné vált
zavarba hozm-
gultat előid-
Nálunk
a tiszta-eszlár-
levő antisem-
sadalom mind-
felekezeti gy-
szorult ezulta-
szünet feltűnő
kérdések levé-
mig a közönsé-
nyei felé van
közérdek veszt-
— tagadni ne-
tegséget jelent-
akadályozza, a
évtizedekre hát-
Valóságos
dezzt más nem-
ütötte fel fejét.
Sokkal kis-
godalom, melyet
allapota okoz-
osztályainál. Az
az a népek fele-
országban létező
ládoknál kifejlő-
lanak e család-
pártja van, s m-
lemmel kíséri e-
pártokat hozta
országban Cham-
ki ha elhunyt,
tása szerint —
tartjuk világra sz-
ember-ember, k-
kell. Hogy az, a
franciaországi te-
államokra nézve e-
számalmas mosoly-
hivének élénk a-
közétársaság most
reménykedni tud-
császárság jövője
A mi aggo-
felkelteni amaz
csak hire is való-
félvilág népszerű-
halál e legsötéte-
legiszonyú puszt-
A távolság,
nétől minket elvá-
arra, hogy félelm-
ne terjeszszük; az-
sehol és semminél
kább indokolhatók
ben, melyek gyors-
hírel. E kör je-
attól a betegségtől
kolerá elnevezés ak-
sága nem oly nagy-
könnyebb; s a men-
tegség és ellenszere
hogy ha átjönne is
kalmakkor alkalmaz-
nyult intézkedések
anyira tartanunk le-
A lapok által
is tulozva vannak. A
ban részese e tulzá-
csoportok érdeke a-
van köteve s sajnos
föld egyes lapjai ily-
ban állanak, melyek
a rémhíreket; annál
akad valami hír, m-
kalmás.
A koleráról szó-
nek tartjuk, melyek
nek aggodalomra ok-